

5^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΠΑΡΤΗ

**Το σύστημα δικαίου και εκπαίδευσης στην αρχαία Σπάρτη
και η συμβολή του
στη διαμόρφωση των πολιτών.**

**Σύγκριση με αντίστοιχες εκπαιδευτικές
μεθόδους σε άλλες πόλεις της ελληνικής αρχαιότητας**

Σπάρτη, 11, 12 & 13 Σεπτεμβρίου 2026

Τιμώμενη Σπάρτη: SPARTA, GEORGIA

Συνδιοργανώνουν

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ SAPIENZA

**Υπό την αιγίδα και με την ευγενική χρηματοδότηση
του ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ και της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

σε συνεργασία με:

- Τμήμα Νομικής και Ψηφιακής Κοινωνίας, Πανεπιστήμιο Unitelma Sapienza της Ρώμης
- Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- Επιστημονικό Περιοδικό *The Historical Review of Sparta*

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Μιχαήλ-Κωνσταντίνος Σταθόπουλος, Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής και του Συνεδρίου, Ακαδημαϊκός, Επίτ. και Ομότ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Rita Sassu, Professor of Classical Archaeology, Department of Law and Digital Society, Unitelma Sapienza University of Rome/Department of Classical Studies, Sapienza University of Rome (Italy)

Μαρία Γιούνη, Καθηγήτρια, Τομέας Ιδιωτικού Δικαίου, Νομική Σχολή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (ΔΠΘ)

Αθηνά Δημοπούλου, Καθηγήτρια, Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου, Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Ηρώ Μυλωνάκου-Κεκέ, Καθηγήτρια, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Κωνσταντίνος Κολιόπουλος, Καθηγητής, Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Στρατηγικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς

David Phillips, Professor, Department of Classics, University of California, Los Angeles (UCLA), USA

Αθανάσιος Καραφύλλης, Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών Αγωγής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)

Γεώργιος Κυπραίος, Καθηγητής, Τμήμα Οργάνωσης & Διαχείρισης Αθλητισμού Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης Και Ποιότητας Ζωής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΝΑΡΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρασκευή, 11 Σεπτεμβρίου 2026

Τόπος διεξαγωγής του Συνεδρίου : *Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Αμφιθέατρο, Σπάρτη*

18.30-19.00: Εγγραφές συνέδρων

Εισαγωγή- παρουσίαση ομιλητών: κ Μαίρη Χάντζου, μέλος του Ινστιτούτου Σπάρτης

19.00-19.10 Καλωσόρισμα

κ. Κανελλοπούλου Αναστασία, Πρόεδρος Ινστιτούτου Σπάρτης

Δρ. Παπαρρήγα Λυδία, Διευθύντρια Ερευνών- Διευθύνουσα το Κέντρον Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου της Ακαδημίας Αθηνών

19.10-19.40

Έχουν προσκληθεί να απευθύνουν χαιρετισμό στο Συνέδριο:

Ο Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ Ευστάθιος

Ο Ομότ. Καθ. Αντώνιος Ρεγκάκος, Ακαδημαϊκός, Γενικός Γραμματέας της Ακαδημίας Αθηνών

Ο κ. Δαβάκης Αθανάσιος, Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας, βουλευτής Λακωνίας

Ο κ. Κρητικός Νεοκλής, βουλευτής Λακωνίας

Η κ. Γρηγοράκου Νάγια, βουλευτής Λακωνίας

Η Καθ. Ζυγά Σοφία, Πρύτανης Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο κ. Πτωχός Δημήτριος, Περιφερειάρχης Πελοποννήσου

Ο κ. Βακαλόπουλος Μιχαήλ, Δήμαρχος Σπάρτης

Ο Prof. Giorgio Piras Πρόεδρος του Τμήματος Κλασικής Αρχαιολογίας , Πανεπιστήμιο Sapienza

Ο Dr. Roberto Marcucci, Ιδιοκτήτης & Εκπρόσωπος του Εκδοτικού Οίκου L' Erma di Bretschneider

19.40-20.00

Χαιρετισμός του Συνεδρίου από Allen Haywood, Δήμαρχο Sparta Georgia

20.00-20.10

Χαιρετιστήρια ομιλία του Ακαδημαϊκού, Ομότ. Καθ. Μιχαήλ-Κωνσταντίνου Σταθόπουλου, Προέδρου του Συνεδρίου με τίτλο: *Σκέψεις για την κριτική του Αριστοτέλη στη Σπάρτη*

20.10-20.30

Ομότ. Καθ. Μπήτρος Γεώργιος, *Εκπαίδευση και διακυβέρνηση: Το αίνιγμα Russell-Hayek μέσα από το πρίσμα της αρχαίας Σπάρτης και της «Σπάρτης της Ανατολής»*

20.30-20.45

Συζήτηση

Δείπνο εκ μέρους της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Σάββατο, 12 Σεπτεμβρίου 2026

1^η Συνεδρία: **Πολιτεία και Εκπαίδευση στην αρχαιότητα. Συγκριτικές προσεγγίσεις**

Πρόεδρος: **Δρ. Παπαρρήγα Λυδία, Διευθύντρια Ερευνών- Διευθύνουσα το Κέντρον Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου της Ακαδημίας Αθηνών**

10.00-10.20: **Καθ. Δημοπούλου Αθηνά, Εκπαίδευση και πολιτειακή συγκρότηση: Η σπαρτιατική αγωγή και η αθηναϊκή ενηλικίωση υπό το πρίσμα του όρκου των εφήβων**

10.20- 10.40: **Καθ. Μπέτσας Ιωάννης, Η εκπαίδευση του πολίτη στην αρχαία Ελλάδα: Σπαρτιατική αγωγή, αθηναϊκή παιδεία και πολιτειακή ένταξη**

10.40-11.00 **Καθ. Μυλωνάκου-Κεκέ Ηρώ, Η Σπάρτη ως Κοινωνικοπαιδαγωγικό Σύστημα: Δίκαιο, Αγωγή και Διαμόρφωση της «Ενεργού Πολιτειότητας» στην Ελληνική Αρχαιότητα**

11.00-11:20: **Ομότ. Καθ. Αδάμ-Μαγνήσαλη Σοφία, Σπάρτη-Αθήνα: Σύγκριση δύο αντίρροπων εκπαιδευτικών μοντέλων**

11.20-11.40 **Dr. Li Junyang, Οι "Γυμνοπαιδία" στον πόλεμο (Θουκ. 5.82): Μια αθηναϊκή ματιά στη Λακεδαιμονική αγωγή**

11.40-12.00 **Συζήτηση**

12.00-12.30 **Διάλειμμα για καφέ**

2^η Συνεδρία: **Το Σύστημα Δικαίου στην Αρχαία Σπάρτη και η Συμβολή του στη Διαμόρφωση των Πολιτών**

Πρόεδρος: **Κουρή Μαρία, Αναπλ. Καθηγ. Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου**

12.30-12.50 **Καθ. Κολλιόπουλος Κωνσταντίνος, Ο μηχανισμός παραγωγής στρατηγών: Πώς η Σπάρτη και άλλες δυνάμεις συνέχισαν να αναδεικνύουν σπουδαίους στρατιωτικούς ηγέτες μέσα στους αιώνες**

12.50-13.10 **Εντ. Ερευνητής Φίλιας Διονύσης, Η αξιολόγηση και ο έλεγχος των εκπαιδευτών στην κλασική Σπάρτη και στη νομοθεσία των ελληνοιστικών πόλεων**

13.10-13.30 **Καθ. Rahe Paul, Πολιτεία ως Παιδεία: Ο Αριστοτέλης και ο τρόπος με τον οποίο η κατανομή των αξιωμάτων και των τιμών διαμόρφωσε τους αρχαίους Σπαρτιάτες**

13.30-13.50 **Καθ. Doran Timothy, Δημογραφικές παράμετροι της γυναικείας εξουσίας στη Σπάρτη**

13.50-14.10 **Συζήτηση**

Ελαφρύ γεύμα

16.00- 18.00 ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤΟΝ ΜΥΣΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**3^η Συνεδρία: “Αγωγή” και Εκπαίδευση στην Αρχαία Σπάρτη****Πρόεδρος:** **Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ, Καθηγήτρια, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)****18.00-18.20** **Καθ. Phillips David, “Ορθία”, τυρί και μαστίγιο: Η κλοπή στη σπαρτιατική αγωγή και το δίκαιο****18.20-18.40** **Επικ. Καθ. Χέλμης Ανδρέας, “Κρυπτεία”, μυητική δοκιμασία;****18.40- 19.00** **Καθ. Sassu Rita- Dr. Golino Stefania, Πέρα από την “Αγωγή”: Εκπαίδευση, λατρεία και πολιτειακή ταυτότητα στην αρχαία Σπάρτη**

On line

19.00–19.20 **Δρ. Γιαννόπουλος Σταύρος, Η εκπαίδευση στο “Κοινό των Λακεδαιμονίων/Ελευθερολακώνων” υπό το πρίσμα των κοινωνικοπολιτικών συνθηκών****19.20-19.40** **Δρ. Μπαλόγλου Χρήστος, Το μεταρρυθμιστικό κοινωνικο-οικονομικό πρόγραμμα του στωικού Σφαίρου του Βορυσθενίτου και η αγωγή των Σπαρτιατών****19.40-20.00** **Συζήτηση****Δείπνο εκ μέρους του Δήμου Σπάρτης****Κυριακή, 13 Σεπτεμβρίου 2026****Τόπος διεξαγωγής του Συνεδρίου : Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Αμφιθέατρο, Σπάρτη****4^η Συνεδρία: “Αγωγή” και Εκπαίδευση στην Αρχαία Σπάρτη****Πρόεδρος:** **Δρ. Αθανάσιος Γραμμένος, Διεθνολόγος, Εκτελεστικός Διευθυντής του Συμβουλίου Διεθνών Σχέσεων****10.00-10.20** **Δρ. Γιαννάκη Σωτηρία, Η σπαρτιατική δια βίου αγωγή και παιδεία ως η «μόνη δημοσία επιτηδεύουσα τήν καλοκάγαθίαν» [Ξενοφών, Λακ. Πολ. Χ.4]****10.20-10.40** **Δρ. Μήτση-Αναγνώστου Μαρία, Βιοπολιτική και εκπαίδευση στην αρχαία Σπάρτη: Η Αγωγή ως τεχνολογία του εαυτού και πλέγμα συγκρότησης του πολιτικού υποκειμένου****10.40-11.00** **Αναπλ. Καθ. Παπακωνσταντίνου Καλλιόπη, Η συμβολή της ποίησης στη σπαρτιατική αγωγή****11.00-11.20** **Καθ. Thomen Lukas, Η εκπαίδευση των κοριτσιών στη Σπάρτη: Μια επισκόπηση μέσα από τις πηγές****11.20-12.00** **Καθ. Γούνη Μαρία, Γυναίκα και εκπαίδευση στην αρχαία Σπάρτη****12.00-12.20** **Αν. Καθ. Κουρή Μαρία & Επικ. Καθ. Μακρή Ανδρονίκη, Βγήκε το ξύλο από τον Παράδεισο; Πειθαρχία και εκπαίδευση****12.20-12.30** **Συζήτηση**

12.30-13.00

Διάλειμμα για καφέ- Ελαφρύ γεύμα

5^η Συνεδρία: **Η επίδραση της Σπαρτιατικής “Αγωγής” στον σύγχρονο κόσμο**

Πρόεδρος: **Ιωάννης Ραχιώτης, Νομικός, Ποινικολόγος, μέλος του ΔΣ της Διεθνούς Ένωσης Δημοκρατικών Νομικών (IADL)**

13.00-13.20 **Καθ. Καραφύλλης Αθανάσιος**, Η επίδραση της σπαρτιατικής “αγωγής” και εκπαίδευσης στον σύγχρονο κόσμο και τα εκπαιδευτικά συστήματα

13.20-13.40 **Δρ. Γραμμένος Αθανάσιος**, Η “Αγωγή” ως μηχανισμός εθνικής ασφάλειας: Εκπαίδευση, πολιτική σταθερότητα και περιφερειακή ισχύς στην αρχαία Σπάρτη

13.40-14.00 **Καθ. Κυπραίος Γεώργιος**, Από την “Αγωγή” στο *Agoge Race*: Η Σπαρτιατική Παιδεία ως Πρότυπο Αντοχής στα Σύγχρονα Ακραία Αθλήματα

14.00-14.20 **Δρ. Μελετόπουλος Μελέτης**, Χρήσιμα διδάγματα από την σπαρτιατική “αγωγή” για την σημερινή εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων

14.20-14.40 **Συζήτηση**

ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

14.40-15.00 **Καθ. Κωνσταντίνος Κολιόπουλος**, Συμπεράσματα Συνεδρίου

17.00- 19.00 **ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ &
ΣΤΟ ΙΕΡΟ ΤΟΥ ΑΜΥΚΛΑΙΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΑ**

**Αποχαιρετιστήριο δείπνο προσφερόμενο στους Συνέδρους
από το Ινστιτούτο Σπάρτης**

Αποχαιρετισμός των Συνέδρων από:

- τον Ακαδημαϊκό, Επόπτη του Κέντρου Ερεύνων της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου (Κ.Ε.Ι.Ε.Δ.) της Ακαδημίας Αθηνών- Καθηγητή Μιχαήλ-Κωνσταντίνο Σταθόπουλο
- την Πρόεδρο του Ινστιτούτου Σπάρτης, κα Αναστασία Κανελλοπούλου

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αναστασία Κανελλοπούλου, Πρόεδρος του Ινστιτούτου Σπάρτης
Λυδία Παπαρρήγα, Διευθύντρια Ερευνών και Διευθύνουσα το Κέντρον Ερεύνης της
Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου της Ακαδημίας Αθηνών
Αθανασία Αντωνίου, υπεύθυνη Γραμματείας Συνεδρίου & επικοινωνίας με συνέδρους
Κωνσταντίνα Τζαβιδοπούλου, υπεύθυνη διακόσμησης χώρου Συνεδρίου
Παναγιώτης Γεωργανές, υπεύθυνος οργάνωσης χώρων Συνεδρίου
Παναγιώτης Κανελλόπουλος, υπεύθυνος catering, εστίασης συνέδρων & οργάνωσης ξεναγήσεων
Γεωργία Κοσμά, υπεύθυνη οικονομικών συνεδρίου
Μαίρη Χάντζου, υπεύθυνη πρωτοκόλλου και παρουσίασης χαιρετισμών
Κώστας Ζαχαράκης, υπεύθυνος Πληροφορικής
Ηρώ Λάσκαρη, υπεύθυνη site & social media
Γιώργος Κεραμιδάς, υπεύθυνος επικοινωνίας του Ινστιτούτου Σπάρτης
Κωνσταντίνα Ταμπάκη, υπεύθυνη υποδοχής συνέδρων
Χριστίνα Κοσμά, υπεύθυνη υποδοχής συνέδρων & μετάδοσης συνεδρίου μέσω youtube
Μπέσσυ Πολυζωγοπούλου, υπεύθυνη υποδοχής συνέδρων
Χρύσα Σαλαμάνου, υπεύθυνη υποδοχής συνέδρων
Αναστασία Γκιγκούρη, υπεύθυνη υποδοχής συνέδρων
Βερόνικα Λέκκα, νομική υποστήριξη
Στέλλα Γκίνη, νομική υποστήριξη
Σωτήρης Ροϊνός, υπεύθυνος μετακινήσεων συνέδρων
Βίλλυ Πετάκου, υπεύθυνη διερμηνείας